

*hunc mis- cramenta potius querantur propter amorem honorum pra-
tis & qua- sentium, ac temporalium, quam futurorum. Accidit tamen nonnunquam, ut baptizatus recipiat non solum remedium, & curationem animae suæ, verum etiam sui Corporis, quemadmodum Constantinus Imperator, qui a lepra inundatus fuit simulacrum a S. Sylvestro fuit baptizatus. Secundo: omnes prius vita misericordia, atque tribulationes sunt etiam uriles post Baptismum; subtulis enim omnibus his misericordiis, quis membrabitur martyrii palmas, virginitatis coronas, Prædicatorum stipendia? Tertio: Vita hujus misericordia permanescet post Baptismum, ne crimen exiguum videatur, quomodo videtur, si poena eundem finem habebet cum crimen. Hoceram sit ad excutendum hominem, ut coifet, & vitam misericordia requirat, immunitum ab omni miseria: nam si hic habebet omnia commoda, sibi carcer suis placet, & obliviscetur domus gloriae suæ. Itaque poena, que illi superfluit post criminis remissionem, illum admonet non infraimitari, & illum contra tentationes sapientiorem efficiere.*

Auctor recens.

Puer Baptizandus in Ecclesiam introducitur ad inuentum, per Baptismum illi patere adiutum in Ecclesiam, & Cœlum aperte: Ecclesiam, & Cœlum fieri domum illius, quia ipse fit Dei Filius, & in Ecclesia solus filius potest inventari. Jubetur quoque abrenuntiatio Sathanæ, pomps, & operibus ejus: quia nemo servire potest simul Iesu Christo, ac Dæmoni; & quia abrenuntiandum est amor hominum, vanitatis, & vestimentorum luxuriæ, que sunt pompa illius; immodestia; ostentatio; inconditis mundi voluptatibus, aliquippe peccatis, que sunt ejus opera, si Jesu Christi esse velimus. Undiones, que sunt ante Baptismum in pectora, & humeris, & post Baptismum in Capite, nobis ostendunt gratiam lenitatem esse omnes difficultates iagi Iesu Christi, cui nosmet subiiciuntur, & quod amplectimur; & tandem ubi baptizati fuerimus nos esse Reges cupiditatum nostrarum, ut illas maderemur, & spirituales Sacerdotes, ut offeramus Cor nostrum Sacrificium Deo, & tandem nos esse Christianos, videlicet undos unctione. *Autor recens.*

*Cot post Ba-
ptismum fu-
tura magis
breni in
bono.*

At, inquit, si Baptismus confert nobis hæc præclarata dona, & virtutes, quas memoras; quomodo nomen fieri potest, ut Christiani Sacro abluvi baptisinate adeo infirmi sint in bono? Quia adhuc post Baptismum habemus nescio quā infirmitatē, & languorem in anima, & perennem carnis adversus spiritum rebellionē, que sunt originalis peccati reliqua, quibus faciliter superumeram, nisi consigerimus ad auxilium, & actus de gratias, ut con-
tra inimicorum nostrorum impudentem roboham. *Baptismus Cœlum aperit baptizato; quemadmodum accidit in Salvatoris Baptismo. Tunc enim Cœlum apertum est, & Spiritus sanctus in Columba speciem descendit in Dominum nostrum, ut innueret, baptizatos repleri spiritu sancto; & Cali janum illi patre, quo invisiibiliter pervenient, si diligenter baptismalem fervaverint innocentiam. *Ideam.**

*Baptismus ei-
aliorum Sa-
cerdotum, Cer-
emonia, que adhibe-
ti conve-
ntum.*

Baptismus primus est, & veluti Janua Sacramentorum, qui non recipit illum, incapax est alios recipiendis. Haec sunt ceremonia, que ibi servantur. Primo, opus est ut baptizandus emitat Catholica fidei professionem, aut per se, aut per Patronum. Secundo, abrenuntiatio dæmoni, pomps, & operibus ejus. Tertio, opus est, ut salutarem Baptismi aqua recipiat, & abluitur, ut liber a servitute dæmonum, & mundus ab omni peccatorum labe fiat. Dei Filius, & heres cum Iesu Christo Aeterni Regni sui. Quarto, alba induitur vesta, & admonetur, ut illam immaculatam usque ad mortem conservet. Quinto, imponitur in manu ejus coruscus accensus, symbolum bonorum oporum, quo toto voto sua spatio debet adiungere innocentia, & puritas morum, cuius figura est alba vestis quia paulo ante induit fuit: Hoc enim Dominus noster eriam atque etiam commendat per haec verba: Sit lucas lux vestra etiam comitibus, ne videtur opera vestrum bona, & glorificare parentem nostrum qui in Cœlo est. Excegitur præcipue Ceremonia, que ab Ecclesia in Baptismi administratione observantur, omittit enim reliquias que ad hoc non pertinent argumentum. Ex his quilibet conjicere potest, utrum vixerit ut bonum decet Christianum postquam Baptismum fuit ablatus: Ego vero paucissimos esse pato, qui fidem præterierunt coram, qui promiserunt, & quæ facere tenetur. Angustia enim sicut est, quæ dicit ad vitam, & pauci illam inventant. Multi quidem sunt vocati, pauci vero electi. *Ex Opusculis Cardinis Bellarmini. Tomum quinto.*

*Baptismus de-
bet origi-
nale pecca-
tum.*

Omnes nascimur in filii, mancipia dæmonis, procul a Dei via. Cum Iesus Christus nos ad Christianism evocat, nonnisi labem, & corruptionem invente in nobis. Non possumus esse iusti, membrum Ecclesia, Fili Dei, & fratres Iesu Christi, nisi incipiamus a peccatorum nostrorum remissione recipienda. Quicunque credit in Deum, hac indiget venia. Per Baptismum Sacramentum Deus vulgo largitur primam hanc peccatorum remissioem juxta ea, que S. Paulus docet, Iesum Christum sanctificare Ecclesiam suam, mundando illam per Baptismum in verbo vita. Sed cum

Deus dominus sit donorum suorum, concedere potest pri-
mam hanc remissionem peccatorum per fenerem, & sine ex-
teriori Ecclesiæ Ministerio; & hoc facit cum illis, qui non
sunt baptizati, martyrum subuenient propter Iesum Christum,
sunt simulae a S. Sylvestro fuit baptizatus. Secundo: omnes
prius vita misericordia, atque tribulationes sunt etiam uriles post
Baptismum; subtulis enim omnibus his misericordiis, quis me-
membrabitur martyrii palmas, virginitatis coronas, Prædicatorum
stipendia? Tertio: Vita hujus misericordia permanescet post
Baptismum, ne crimen exiguum videatur, quomodo videtur,
si poena eundem finem habebet cum crimen. Hoceram sit ad excutendum hominem, ut coifet, & vitam misericordia
requirat, immunitum ab omni miseria: nam si hic habebet
omnia commoda, sibi carcer suis placet, & obliviscetur
domus gloriae suæ. Itaque poena, que illi super-
fluit post criminis remissionem, illum admonet non infra-
mitari, & illum contra tentationes sapientiorem efficiere.

*Necessaria
Baptismi
& quos pa-
rati efficiuntur.*

Baptismus Sacramentum est, quod delet originale pecca-
tum, ac cetera, omnemque preiam illis debitam, & quod
nos efficit filios Dei, atque Ecclesia; filios quidem Dei,
quia nobis confert vitam novam, & conferens illam, effi-
cit nos membra Iesu Christi, qui est filius Dei. Per Ba-
ptismum admittitur in numerum Fidelium, quod nobis
proberet ad sacramenta, aliaque Ecclesia bona. Imprimit
in anima nostra characterem spiritualem, qui nunquam
delet potest, unde oritur, sacramentum hoc extra facili-
tatem iterari non posse. Usticatio illius administrandi modus
est triplex naturalis aquæ effusione in formam Crucis in
caput baptizati, dicendo eodem simul tempore: *Ego baptizo te in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Naturam
aqua dicimus illam, quæ facta non est hincominus ar-
tum; sed que naturaliter fluit tamquam aqua fluminis,
maris, fontium, pluviarum. Si in Baptismi aquam adhibere-
tur aquæ artificialis, Baptismus nullus est, & iritus. Sa-
cramentum hoc est de necessitate ad salutem aequendam;
quia unus est Baptismus qui delecta posuit originale pecca-
tum, & quod hoc peccatum subsistit, homo est in statu
damnacionis. *Idem.*

Quod autem ad rei definitionem attinet, eti mulle ex
Definitio
cramenti
Baptismi.
Scriptoribus afferti polunt, illa tamen aptior, & com-
modior esse videtur, quam ex Verbis Domini apud Joannem, & Apothol ad Ephesios licet intelligere: nam cum
Saluator dicit: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu,* non potest introire in regnum Dei; & Apotholus cum de
Ecclesia loqueretur: mundans eam lavacio aquæ in verbo:
ita sit, ut recte, & apposite definatur, Baptismus esse Sa-
cramentum regenerationis per aquam in Verbo. Naturam
enim ex Adam filii ita nascimur, per Baptismum vero
in Christo filii misericordie renascimur; siquidem dedit
homini potestatem Filios Dei fieri illi, qui credunt in
nomine ejus, qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate
carnis; neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.
Sed quibuscumque tandem verbis Baptismi naturam expi-
cari contigerit, docentes erit populus hoc Sacramentum
confici ablutio, cui ex Domini Salvatoris instituto certa,
& follementa verba necessaria adhibentur; quemadmodum semper
sancti Patres docuerunt quod aperitissimo illo Divi Au-
gustini testimoniū demonstravit: *Accedit verbum ad elemen-
tum, & hi Sacramentum.* Id vero eo diligentius monere
oppositis, ne forte tales in eum errore inducantur, ut
existimant, quod vulgo dicitur Cœlum est, aquam ipsam, &
quod ad conficiendum Baptismum in sacro fonte alteraverunt,
Sacramentum esse. Tunc enim Sacramentum Baptismi di-
cendum est, cum aqua ad ablendum aliquem additis ver-
bis, quæ a Domino instituta sunt, re ipsa uinum. *Ex Ca-
ritate Tridenni Consilii.*

Illa vero animadversum est, quæ aqua simplex, Cur in Bas-
cu nihil aliud admittum est, materia sit apia ad hoc Sa-
cramentum confidendum, quoties scilicet Baptismi min-
istrandi necessitas incidat, tamen ex Apostolorum traditione beatu-
tem in catholica Ecclesia obseruantur illæ, ut cum folle-
nibus ceremoniis Baptismus concipiatur, Sacrum etiam Christi
adatatur, quo Baptismi effectum magis declarari per-
spicuum est. Docendus quoque erit populus, & si aliquando
diceretur illi potest, utram hoc, an illa vera aqua
sit, qualem Sacramenta perfectio requirit; hoc tamen pro-
cerio habendum esse nunquam ex alia materia quam ex a-
qua naturali liquore, Baptismi Sacramentum ultra ratione
confici posse. *Ex Consilii Tridenni Consilii.*

Quoniam vero in hoc Sacramento conficiendo legitima Triplex mo-
tio ablationis rationem servari oportet, idcirco ejus do Baptiza-
toris partis doctrina a Patorum tradita est, que ab
eis breviter explicandum, communis Ecclesia more, & con-
sueta recipiunt esse, ut Baptismus uno aliquo ex tribus
modis confici posset. Nam qui hoc Sacramento initiari des-
bet, vel in aquam mergitur, vel aquam eis infunditur,
vel aqua alpissime tingitur. Ex his autem ritibus qui-
cumque serventur, Baptismum verum perfici credendum est.

Aqua enim in Baptismo adhibetur ad significandum anima-
butionem, quæ efficit. Quare Baptismus ab Apostolo
lavacrum appellatur. Ablutio autem non magis cum
aliquis aqua mergitur, quod dicitur a primis temporibus in
Ecclesia obseruantur animadvertisimus; quæ vel aquæ effu-
sione quod nunc in frequenter uero possum videmus, vel alpissi-
me, quemadmodum a Petro factum eis colligitur, cum
una di tria millia hominum ad fidei Veritatem traduxit,
& baptizavit. Utrum vero unica, an tria ablutio fia,
nil referre existimandum est; utrovis enim modo & ante-
in Ecclesia Baptismum vere confectum esse, & nunc confici
posse ex Divi Gregorii Magni Epistola ad Leandrum scri-
pta, satis appareat. Reputendus est tamen fidelibus is
ritus, quem unusquisque in sua Ecclesia servari animadver-
terit.

terit. Atque illud præcipue monere oportet, non quan-
tiliter corporis parum, sed potissimum caput, in quo omnes
rum interiores, tum externi sensus vigent, ablendum, si-
mulque ab eo qui baptizat, non ante, aut post ablutionem
verba Sacramenti, que formam continent, sed eodem
tempore, quo ablutione ipsa peragitur, pronuntianda esse.
Ex Tridentini Consilii Cœlestis.

*Tres obli-
gacionis
gradus, qui
conducen-
tur in Ba-
ptismo.*

Si vocatio ad Christiagillum tanta est gratia, quanam
erunt Obligationes? Profecto maxime, & longe aliae ab
his, quas vulgo estimant Christiani. Enim Christiani
sunt, quod in Baptismo emittunt, vos cogit ad fidem cre-
dendum quidquid Deus revelavit nobis per Filium suum Je-
sus Christum, quod in quatuor Capitibus continetur; vide-
bitur Fides Mysteria, virtutum, quæ exercit, præcepta,
boorum premia, & malorum supplicia. Ad Baptismum
nonnulli cum hac conditione recepti futiunt. Sacerdos ante-
quam vos ablueret, quæsivit: Credis in Patrem, in Fi-
lium Dominum nostrum, & Redemptorem, & in Spiritum
sanctum? Vos autem per os Patriorum velutorum reddidi-
tis. Credo. Sed mementate, fidem hanc esse debere firmam,
generosam, & efficacem; firmam, ne dubitet illa coram homini-
bus confiteri; efficacem, ut habeas vitam æ-
ternam. Meditate haec verba, & memento, quid tibi
eventur sit in Judicio Dei, si pollueris hanc innocentiam
criminibus. Hæc alba vestis, qui induis es, damnabit ad imitatem plurimorum, qui, ut Apollolus in-
quit, ore quidem confiterunt Iesum Christum, *fasis autem
megara.* Secundo, Christiana professio vos cogit abrenuntia-
re dæmoni, & omib[us] operibus ejus. Hæc quoque condi-
tione.

DE SACRAMENTO, ET CÆREMONIA CONFIRMATIONIS ET CUR FUERIT INSTITUTA.

MONITUM.

Uanquam Regnum Dei sit in nobis, ut inquit Apostolus, & situm sit in interiori parte animarum nostrarum, & in donis propositis Spiritualibus, fide, [p[ro]p]riate, aliisque insuffisit virtutibus supernaturalibus; non sat is eas nos in Baptismo recipere ad hoc, in limis ueris discipuli Iesu Christi Filii Dei, incep-
tent ad Cœlestis Regnum Iuan: accedit etiam cum eadem Apostoli, ut adiutor proficeret extrin-
secus fidem, & actionibus, quas docet, & precipit: videlicet publice eam proficiens, propugnantes, & christianos esse declarantes, & extrinsecus omnia obuenientia officia, que gloriose huic titulo inherent.

Cum autem in hac publica, & aperta professione sepe sufficiunt sint nobis labores, & prelia, cunctæ abrenuntiandum fit nobis naturalibus animi affectionibus; verbo, cum Dei servitus suas habeat Crux, & difficultates superandas, ad re-
gium Celorum comparandum, Dei Filii Confirmationis Sacramentum institutum, ad inveniendam Christianis vim, & ani-
mum satisfaciendi officiis omnibus, que Baptismus nobis imponit: ita ut circa noxiam ignaciam nequequam defere valea-
mus moneribus nostra Religionis, sed teneamus illa fine rubore proficeri, contra humanos respectus, & irrationes facultati-
vum, que passim nos avocant a pietate, & obviis Nostre Religionis officiis.

DE SACRAMENTO

Confirmationis: & cur hoc fuerit institutum.

*Cot J.C. in-
stitutio Sa-
cramentum
Confirmationis.*

Sacramentum Confirmationis institutum fuit a Domino nostro Iesu Christo, ut qui baptizati fuerint, specia-
lem recipiunt vim ad fidem tuendam per impositionem
manuum Episcopi, & per Sancti Christiannis anointa-
mentum. Hoc Sacramentum non quidem eis absolute ad fal-
tem necessarium; sed qui illud recipere conuenient, mor-
tale peccatum patraret. Ceterum maximos inde fructus re-
cipimus. Spiritus sanctus invisibiliter descendit in animas nostrarum; nobis confert vim proficiens fidem coram Tyrani-
nis, si opus est; ita eam fidem propagandam ad-
versus hereticos, atheos, & homines in omnem licentiam effusos, & Christiana opera sine ullo rubore efficiens. Au-
get etiam in nobis Christiani virtutem, augens gratiam Ba-
ptismi: ita ut verum si dicere, imprimeri in anima no-
stra quamdam spirituelam notam, que character vocatur:

*versus haereticos, atheos, & homines in omnem licentiam effusos, & Christiana opera sine ullo rubore efficiens. Au-
get etiam in nobis Christiani virtutem, augens gratiam Ba-
ptismi: ita ut verum si dicere, imprimeri in anima no-
stra quamdam spirituelam notam, que character vocatur:* *Signum Crucis; & confirmatio Christiæ Salutis in nomi-
ne Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Sacramentum hoc
præstantissimum est, quæ perficit Baptismum, quia Mi-
nistros habet Episcopos, & quia materia ejus est Christus,
quod ab Episcopo debet esse benedictum. Non infi-
cio Sacramentum hoc non absoluta necessitas esse universis;
sed crimen est illud negligere; & necessarium est illis, qui in fide, vel in Christiana vita sunt imbecilles;
quia fide obiciunt pluribus lapibus, qui non receperunt
hoc Sacramentum, quod ad nos roborando institutum est.
Sacramentum hujus effectus est, nos in fide confirmare; no-
bis robur præbere illam publice proficiendi etiam cum vita
nostræ periculo; augendi gratiam in Baptismate receptam,
& dandi nobis signum, & characterem militis Iesu Christi,
ut sub illo pugnemus contra salutis nostræ iniurias.
Confirmando Sacramentum est per quod spiritus sanctus

*recipimus, ad nos intrinsecus noborando, & confirmando
in fide, & gracia Baptismi, ut perfici efficiam Christi-
anizationis.*

Sacramentum hoc institutum fuit a Domino nostro Je-
su Christo; quandoquidem nobis tribuit spiritum sanctum,
quem Creatura per tribuere non potest; quemadmodum
docemus ab Apostolis, qui Sacramentum hoc conferbant
eis, qui erant baptizati. Orabant pro illis, eisque ma-
nus imponebant; qui invisibilis ratione recipiebant Spiriti-

*Idem sequitur
argumen-
tum.*

ut ut.

menti hujs fieret mentio; & Lutherus obstat pfectat, quod nomen Sacrum daretur manuum impositioni, que me-
re naturalis, & profana habeatur. Ex libro enim studiorum: In-
stitutiones Catholicæ Parisi Cottori.

Certissima. Omibus his delibramentis respondere possemus cum Apo-
stolo: Nolite contrariare Spiritum sanctum Dei in quo signati es-
tis ad diem redempcionis; & cum eodem scribente ad Corinthios:
Qui confirmatis nos vestimenta in Christo, & qui unit nos Deus,
Confirma nos qui & signatis nos, & dedit pignus Spiritus in cordibus nostris,
genes. (Eph. 4.) Etiam prater hos locos non alii nobis ad pro-
badum ratio suppetere, hi sufficiunt debet loci, quan-
doquidem nulla ad id negandum producere potest; hoc ta-
men ex illis querendum est, antequam audirentur, cum
volunt veritatem impugnare. Etenim non certum est
Apostolos dedisse Spiritum sanctum per manum impositionis
non? Nonne liquet, sanctum Paulum, ubi loquitur de do-
ctrina Apostolica, complecti etiam doctrinam Baptismi,
& impositionis manum? Deinde, quod Sanctus Johannes declarat illis, ad quos primam dirigit Epistolam suam,
quod unius, quam receperunt, maneat in il-
lis, & per illam erudiantur? Patres veteres nonne hoc te-
stati sunt, & singillatim, & in Corpore Conciliorum? He-
liberum Concilium precipit, ut si quis baptizatus in
morbum incidentur, simul ac convaluerit, adducatur ad Epis-
tolum manum impositionis receptum. Primum Are-
teneum Concilium vetat, ne iterum baptizentur heretici, &
precipit, ut in locum alterius Baptismi manum impositionis
habet illis ab Episcopo; Secundum vero hoc ipsum precipit,
& meminit Christiatis, cuius similiter fit mentio in Syno-
do Laodicensi, ubi impetratur, ut Novatores ungantur
Sancto Christo, & in Canone quinto concilii Aurelia-
nenonis imponitur illis, qui accedere velint confirmandi,
ut Jejuni acedant, & etatis sint congrueat; & in an-
tecelsum confisi fuerint peccata sua, ut pari, & ab omni
labe emundata recipere valeant donum Spiritus sancti.
In Meldensi quoque dictum est Episcopum degenere Jejunum
esse, ubi illi sit administranda Confirmationis. Ex Institutione
Paris Cottori.

Papa Urbanus, & Fabianus, qui eodem spiritu ducti
veritas sa-
languinem suum pro Iesu Christo effuderunt, in Decreta-
mento Sacra-
menti Confirmationis veritatem confirmant.
libus suis Sacramenti Confirmationis veritatem confirmant,
pro Ita Patres omnes illam afferuntur, ac inter ceteros fan-
tas & contra S. Dionysius docens quomodo Christus sit confitendum,
Summis & quo pacto sit adhibendum, ait a Sacerdotibus indu-
stribus a confituente illam, qui baptizatus fuerit, velle, quae ap-
ostolus illam adducere ad Episcopum, & Episcopum, illam ha-
candam, & divisa unctione signante, reddere dignam,
qui accedat in partem sancta Communionis. Eusebius Ca-
farense, tantum agnoscit in hoc Sacramento virtutem, ut
veritas non dubitaverit, cuiusque proper quam Novatus
hereticus obtineat non poruit Spiritum sanctum per con-
verzionem suam, sive, quia com in periculum mor-
bum incidiens post Baptismum suum, nequam nota-
tus fuit signo sancto Christiatis. Non defuit nobis pre-
claro hujus veritatis argumentum, in libro, quem sanctus Ambrosius inscripti de recenti Baptizatis, & in illis, a sancto Augustino edito fuit. His duobus sanctis periu-
sum fuit, dubitari non posse de veritate hujus Sacramen-
ti, quod uterque pluribus Scriptura sancta testimoniis con-
firmant: ita afferunt de Confirmationis Sacramento intel-
ligenda illa hec alia Apostoli verba: Curias Del diffusa est
in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis. Ex
Catechismo Gentili Tridentini.

Sed explicanda erit præterea altera pars, ex qua Sacra-
mentum constitutus, forma solletere, & verba, que ad fa-
ciam unctionem adhibentur: Monendam fidelem, ut in hoc
Sacramento suscipiendo, tunc maxime, cum eum pronuntiari
animadversum, ad pietatem, fidem, & religionem animos
excitent, non quid Galeti gratia impedimenti esse possit.
His igitur verbis Confirmationis forma absolvitur: Signo re-
gno Crucis, & conforme te Christum salutis in nomine Parisi,
& Spiritus sancti. Sed tam si ad veritatem ratione-
num quoque recovemus, idem facile probari potest.
Etenim Sacramenta forma ea omnia contineat debet, quae
ipius Sacramenti naturam, & substantiam explicant. At-
qui maxime hac tria in Confirmatione observanda sunt;
divina potestas, que ut principalis causa in Sacramento
operator: tam robur animi, & spiritus, quod per sacra-
unctionem fidibus ad salutem tribuitur: deinde signum,
quo notatur is, qui in certamen Christianæ Militia descendens
fuit. Ac primum quidem verba illa: In nomine Parisi,
& filii, & Spiritus sancti, que extremo loco positi-
funt; alterum ea: Confirmo te Christum Salutis, que in
medio sunt; tertium que in principio forma locutus est; Si-
gnum te Signo Crucis, fatus declarant. Quamquam si etiam
ratione aliqua probari non possit, hanc esse huius Sacra-
menti veram, & absolutam formam, Ecclesia Catholica auto-
ritas, cuius magisterio ita semper edicti fuimus, non pa-
nitur nos ea de re quidquam dubitare. Ex Catechismo Con-
cordia Tridentini.

Cum primi Fideles explicabant sensus suos per os Ter-
tulliani, profitebantur sibi gloriosum esse Jesum Christum
sequi, idemque qui erubesceret, gaudebant infamia no-fessi fuerit
in facie, & capite plerti pro illius causa: sciebant enim, J.C. Sidem
docus hic Afer inquit, cum qui erubescit Deum suum,
quamprimum illum esse abnegatur; totum hominem es-
se in facie, interiorē animē statim extrinsecus prodire
in fronte, & antequam inferat corpori suo vulnus aliquod,
pudor eius inferendum! Noxia verendum quod Christianos
perdis! Ex quo damon artem natus est in ludibriis tra-
ducendi Religionis placita, que spiritui quidem abjecta,
cordi vero autera videntur; postquam rationem invertit,
effudit sanguinem per pudorem, cum ante illum hauriret
per Martyrium; res ita in hoc extremo prælii genere bene
illi vertit, ut fere semper reddiderit homines ignavos, at-
que apollatos. Sermones Morales. Tomo primo.

Cuidam Fideles palam confitebantur Jesum Christum in
equile, Sanguis Martyrum erat fenus Christianorum.
Quo plura amputabantur capita, eo magis crecerat fide-
lium numerus, & fortitudo; sed ex quo mortis supplicium
mutatum fuit in notam infamie, quotquotque obicit se
non dicam Tyranno, sed flagitioso quidem, qui Religionem
enim ejusque Sacratissima Mystra in ludibriis tradicat?
Quocunque beatum se putat, ubi pro justitia le exag-
rari complicit? Quocunqueque gaudente de dignitate habe-
ri, qui pro nomine Iesu Christi contumeliam sustinet?
Immo econtra, qui non scandalizatur de eo, quem non
pudet devotum videti; qui per summam iguaviam non ce-
dit prima irratione, qui non præfert infama, & injuria ho-
minum judicia divinis; qui sepe non glorietur se plura
fecisse mala, quam fecit, ne nimis religiosus legis obser-
vator videatur? Quocunqueque gaudente de dignitate habe-
ri, qui pro nomine Iesu Christi contumeliam sustinet?
Immo econtra, qui non scandalizatur de eo, quem non
pudet devotum videti; qui per summam iguaviam non ce-
dit prima irratione, qui non præfert infama, & injuria ho-
minum judicia divinis; qui sepe non glorietur se plura
fecisse mala, quam fecit, ne nimis religiosus legis obser-
vator videatur? Quocunquebeatum se putat, ubi pro justitia le exag-
rari complicit? Quocunqueque gaudente de dignitate habe-
ri, qui pro nomine Iesu Christi contumeliam sustinet?
Immo econtra, qui non scandalizatur de eo, quem non
pudet devotum videti; qui per summam iguaviam non ce-
dit prima irratione, qui non præfert infama, & injuria ho-
minum judicia divinis; qui sepe non glorietur se plura
fecisse mala, quam fecit, ne nimis religiosus legis obser-
vator videatur?

Sanctus Ambrosius in libro de initiatis, cap. 7. Memori-
tate, ait, vos recipite signum spirituale, spiritum Sapien-
tiae, intelligentie, & pietatis, spiritum confituti, & fortitudi-
nis, & servate, que recipistis. Deus Pater fugavit
vos, Dominus Iesus Christus confirmavit vos, & tecum, ut
spiritus sanctus in corda vestra illaberetur. Et in libro ter-
tio de Sacramentis capitulo secundo, ait, post fontem Ba-
ptismi restare nobis signum spirituale, ut adducamus ad
Christianam perfectionem, & id per infusionem spiritus S.
ad preces Sacerdotis. sanctus Hieronymus cap. 4. dialogi
contra Luciferianos, testatur, xvi. non contumeliam vi-
ginitatis, & divisa unctione signante, reddere dignam,
qui accedat in partem sancta Communionis. Eusebius Ca-
farense, tantum agnoscit in hoc Sacramento virtutem, ut
veritas non dubitaverit, cuiusque proper quam Novatus
hereticus obtineat non poruit Spiritum sanctum per con-
verzionem suam, sive, quia com in periculum mor-
bum incidiens post Baptismum suum, nequam nota-
tus fuit signo sancto Christiatis. Non defuit nobis pre-
claro hujus veritatis argumentum, in libro, quem sanctus Ambrosius inscripti de recenti Baptizatis, & in illis, a sancto Augustino edito fuit. His duobus sanctis periu-
sum fuit, dubitari non posse de veritate hujus Sacra-
menti, quod uterque pluribus Scriptura sancta testimoniis con-
firmant: ita afferunt de Confirmationis Sacramento intel-
ligenda illa hec alia Apostoli verba: Curias Del diffusa est
in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis. Ex
Catechismo Gentili Tridentini.

Fatetur Calvinus Confirmationem Apostolorum tempore
Sacramentum fuisse, & in quarto Institutionis libro, quod
hanc ab illis exercitata fuisse testatur. Quod cum verum
sit, queritur ex eo, cur illam abraret de numero Sacra-
mentorum; & quinam hanc sibi vendicare valeat auctorita-
tem? Quomodo in Colloquio Ratisbonensi communio
omnium confitea recepta fuit ab ipsis etiam Novatoribus.
Lutheri verba non abundunt in libro de potestate Summi
Pontificis: Hic idem est Baptismus, ait ille, Baptismus omnium
Ecclesiarcharum eadem Confirmationis, idem Sacerdotium, eadem Evan-
geliorum. Quod confirmat aliud in Sermone novi Testa-
menti, in primum caput prioris Epistole ad Corinthios
hi verbis: Dominus euangeli, & præcepit aliis Sacra-
mento per ipsum, puto Eucharistiam, Ordinationem, Confirmationem; &
alia quedam per Apostolos, veluti Confirmationem, & extrema
Unitatem. Valentes in Confessione sua ad Regem Hungariae
operari: tam robur animi, & spiritus, quod per sacra-
unctionem fidibus ad salutem tribuitur: deinde signum,
quo notatur is, qui in certamen Christianæ Militia descendens
fuit. Ac primum quidem verba illa: In nomine Parisi,
& Spiritus sancti, que extremo loco positi-
funt; alterum ea: Confirmo te Christum Salutis, que in
medio sunt; tertium que in principio forma locutus est; Si-
gnum te Signo Crucis, fatus declarant. Quamquam si etiam
ratione aliqua probari non possit, hanc esse huius Sacra-
menti veram, & absolutam formam, Ecclesia Catholica auto-
ritas, cuius magisterio ita semper edicti fuimus, non pa-
nitur nos ea de re quidquam dubitare. Ex Catechismo Con-
cordia Tridentini.

De Sacramento Confirmationis.

Stetit San-
ctus San-
ctorum Pav-
lum de ex-
cellente &
utilitate
Confirmationis.

gens sancta, populus acquisitionis. Institutio Carbolica Parisi
Coron.

Sanctus Dionysius sacram Chrismam vocatunctionem disti-
tum est, que consummat opus Spiritus sancti. Clemens in
Alexandrinus illam notam beatam appellat. Origenes in
Homilia 8. in Leviticum, docet, donum, & gratiam Spiriti
sancti ab Ecclesia connotari, sicut per aquam Baptismi
designatur abluto peccati originalis. Eusebius Cesareus in
libro 6. historiæ sua narrat Novatum Harrisiensem, pos-
quam liberatus fuit a Spiritu nequam opere Exorcistarum,
neglexisse recipere Signum Episcopale post baptismum. S.
Cyrillus Jerolymopolensis creditur Confirmationem esse Si-
gnum facrum, fevere, & proprie Sacramentum, quoniam
illud comparatum cum Baptismo, & Eucharistia: & ita lo-
quitur: Sicut, inquit, panis Eucharisticus non est amplius panis
communis, per invocationem Spiritus sancti, sed Corpus Iesu Christi
est, similius hoc unigenitus, postquam fuit consecratum, non est
amplius simplex unigenitus, sed Christus Iesu Christi, quod hau-
bit vim suam ab auctoritate Spiritus sancti, & subiectus frontem,
& alias temporis partes, anima per Spiritum sanctum sanctificatur.
Sanctum vero Christum, pergit ille, applicatus in par-
tibus superioribus facie duplice, ob causam, primum ad de-
lendum turpidius notam, quam Ad peccatum nobis re-
liqui; deinde ad significandum in posterum eos, qui hoc
Sacramentum recipiunt, visuros esse Deum facie ad faciem.
Idem.

S. Joannes Damascenus libro 4. de fide docet, sicut di-
stinctum. luvium fuit figura Baptismi, ita columbam, quæ artulit in
arcum Olivæ ramum, representans Spiritum S., & interior-
remque unctionem, que in hoc Sacramento communicata est.
Inter Latinos Terciliarius paucis verbis declarat omnem
caremoniam, quæ in hoc Sacramento adhibetur, que est un-
gredi, benedicendi, efficiendi signum Crucis, & imponen-
di manus. Cate, inquit ille, angusti, ut anima confessetur,
earo signo Crucis signatur, ut anima præfervetur; & manus im-
posita, ut anima Sancto spiritu illustratur. Et in libro de pre-
scriptione contra Hereticos, jungit hoc Sacramentum cum
illo Baptismi, & Eucharistia: & perfundit in primo libro,
quem scriptor contra Marcionem verius finem, comparat un-
ctionem olei, cum aqua baptismi, & cum pane, & vino
Eucharistico, & in libro de Baptismo ter meministi. S. Cy-
priani in ultima libro primi Epitoli utitur verbo necel-
latis loquens de hoc Sacramento: necesse est, ut qui ba-
ptizatus fuerit recipiat unctionem, ut recepto Christum
posset esse benedictus Domini, & habere in se gratiam Iesu
Christi. Et in prima libri secundi Epitola, illud ap-
pellat Sacramentum verbis istis: tunc postum plene sanctifi-
cari, & fieri fili Dei, si per utrumque Sacramentum fuerit
regenerata. Ex Institutione Parisi Coron.

Si recipimus domum fortitudinis, & spiritum sanctum,
scriptor ap-
picio, & videat, utrum Spiritus sanctus communicaverit si-
bi dona sua, potissimum vero illi sapientiam, & fortit-
udinis, & ad examen revocet, utrum habeat in corde hanc
Sapientiam Sanctorum, que officit, ut summo habeatur in
tempore bona aeternæ, & contemporanea temporali, utrum
hanc habeat fortitudinem, & confitiam militum Iesu
Christi, qui semper parati sunt ad sustinendum, se injuncte
afficiunt, quoniam velut inq[ui]am aliis lacessere; & si falli
nolit, se ipsum excusat circa modum quo habet easus
ut illi, Si enim invenietur, minus oblectari in opibus con-
querendis, quam in elemosyna ergoanda; ubi aliqua af-
fectus fuit contumelia, ulcionem nequaquam sibi procuras-
te: sed injuriam patienter, ac suaviter deponas, hinc
summopere latere debet utique, ut illi causam non sit me-
tendi, quoniam in numero filiorum Dei recenteratur.
Verum si post Confirmationem, non sentit se minus pro-
priis adductum cupiditatem, minus avaram, iracundiam,
ulcione, cupidum, quam ante; si que at ante perhorre-
vit miferia open ferre, si omni studio locupletari contendit,
quid inde potest argumentari, nisi se Sacramentum
recipie quidem, effectum autem Sacramenti non item? Ex
Opusculis Bellarmini. Temo quinto.

Quod spectat ad prius qui nondum affectui sunt libe-
rum rationis um, credendum est Confirmationis Sacra-
mentum in illis operari omnem effectum suum, quia nihil
habent, quod illi obtemperare valeat apponere. Sed metu-
dum est, ne deinceps multa venialia peccata patrantes
etiam in occasionibus, ubi agitur quodf deo;
hominibus placere non queramus; ne hanc tribuamus impie-
tati vistoriam, quod non timidos, & mutuos enierat; sed
confutemus illam fanta, quamvis verecunda, hæc
Vocabimus quidem imprudentes; de Apostoli longe con-
tumeliosa dicta fuerunt, quia tamen zelus eorum intep-
tit. Pro Deo strenue laboremus; nostra intereste patemus
quidquid pertinet ad cultum eis, Religione, Legem,
Ecclesiam. Quantum postum, quantum viræ nostra pa-
tientur, illi gloriose foreamus confitit; neque nos obci-
derent ab illo separandi. Spiritus Dei viræ nobis sup-
pedebat, & efficeret, ut de Mondo victoriam reportemus.
Plures nobis superante sunt contradictiones, plura prælia
futuræ; fortale nobis plures perferendæ erunt persecu-
tiones; hec omnia nobis erunt, non fecus a Apostolis
causæ consolations, & meritorum. Undenam cognoscet
nos recipille nos Spiritum sanctum, nisi ex constantia
nostra in perferendis omnibus huiusmodi probationem ge-
neribus? Sermones Parisi Bourdonne de Mysteriis. Temo quinto.

Non sat erit Christianos videri, cum proderit tales vi-
deri coram hominibus, qui plurimi facti pietatem, &
coram quibus turpe est tales minime videri. Sed ne Evan-
gelium quidem oportet erubescere coram Judais, & infide-
libus; ydleric apud eos, quos scimus aduersari iis rebus
omnibus, que Religio vocantur. En quid ex vobis requiri-
tur vult ita bene vivere, ut bene mori mereatur, pluri-
tudo vobis vanae latere debet utique, ut quamquam pre-
dicta vafa caleties continent thesauros; illa vero præfert
tempore habent, qui semel tantum recipiuntur. Ex
hoc numero est Confirmationis, quæ infinita quidem producit
bona, sed quæ iterari non potest: licet etiam character,
qui in anima imprimatur, nunguan delectatur; tamen im-
pedit argumentari est non quidem confortationis, sed confi-
tutionis. Ex Opusculis Bellarmini. Temo quinto.

Per Confirmationis Sacramentum polliciti estis palam
proficiere Iesu Christi fidem; sed ubi agebatur, ut divinum
hunc Dominum sequeremini, ut partes illius palam am-
plexeremini, ut caſam eius, vel Ecclesiam fuz tueremini;
non ne ab illo feceritis, non ne illum deferritis? Non
sunt vobis lapsus occasio, & scandali? Si hac vera
fuit, quæ fronte dicere potestis vos Christianos, & glo-
riari vos esse cum Iesu Christo, quos pudiad ad illum per-
timere? Quæ species est vos facile conciliari posse, postquam
ad eum adiutorum, & Mundi hujus seclitorum ver-
satur, zelus illi deficit, teper, infirmatur; omnia sibi
quilibet cavit, humanis rationibus obficiatur, non audet
accedere ad Sacraamenta, puden illum pietatis sue, coram

De Sacramento Confirmationis.

Stetit San-
ctus San-
ctorum Pav-
lum de ex-
cellente &
utilitate
Confirmationis.

que bonorum; subridet impie facta, oculos claudit licen-
tia; nullo in discrimine haberet Iesu Christi gloria, & for-
tate eo tandem sedis res, ut non fecerat aliis infusamus.

In hoc potissimum Iesu Christus vestrum expedit telim-
onium: Eritis mihi testes; (Act. 1.) in hoc quavut ut pro
illo stetis. Vestra non indiget opera coram fidelibus difi-
ciliis, quos sibi adquivit; non dearent illi propagatores
apud eos, qui gloriam eius querunt; sed iis indiget cor-
am illis, quos confundere oportet, & qui contra ipsum in-
fimite vestra abducuntur. His opus est aliquando, ut
voget, quales elis, ostenderetis. In Sandorum certibus
palam protelli elitis pietatem veiram: potellis sine rubore
coram Mondo mentiri. Sed nos metus Iudiciorum deterret:
Propter mecum Judiciorum. Series Parisi Cottori. Tomo se-
cunde.

No recipitur hodierna die donum ligauarum; neque mi-
raculorum figuram, & miraculorum necessarium, ut crux temporibus
Apostolorum recipiatur. Donum ligauarum, & miraculorum
necessarium, ut crux temporibus Apostolorum, non quidem
proprietate corum perfectionem, sed pro institutione Evan-
gelii in universa terra. Recipitur tunc donum Sapien-
tiae, & donum caritatis, quæ secundum Apostolum est sa-
cramentum Confirmationis. & pastoris: (1. Corin. 1.) & ad innuendam patientiam
Christianam, virtutem eximiam quidem, sed rarissimam;

Episcopus impingit alapamilis, quos confirmat. Ex quo in-
telligere debet, se milites eius Iesu Christi non ut via
exerceant, sed ut patientur: namque in spirituali bello,
res nobis non est cum hominibus, qui videntur, sed cum
demonibus, qui non videntur. Ita Jesus Christus Dux no-
strus Crucifixus, contrivit, & abutit arma potestis
tibus tenebrarum; ita Apotholi palam casu faciatique de
fidei iniurias triumpharum. Hoc inter ceteras gratia est
inhabitare Sacramento Confirmationis; officere, ut homo cru-
deliter lacessitus non poemas reponat, sed cum priuis ti-
delibus gaudens a consilio consiliis, quantum digni habet (an-
te nomis Iesu Christi) consiliis. Ex Opusculis Bel-
larmini. Temo quinto.

Opus est, ut qui confirmatus fuit se ipsum collige,
& videat, utrum Spiritus sanctus communicaverit si-
bi dona sua, potissimum vero illi sapientiam, & fortit-
udinis, & ad examen revocet, utrum habeat in corde hanc
Sapientiam Sanctorum, que officit, ut summo habeatur in
tempore bona aeternæ, & contemporanea temporali.
Quod fuit, ut recipiat CS-
tamentum Confirmationis.

Opus est, ut recipiat CS-
tamentum Confirmationis.

Si recipimus domum fortitudinis, & spiritum sanctum,
scriptor ap-
picio, & videat, utrum Spiritus sanctus communicaverit si-
bi dona sua, potissimum sapientiam, & fortit-
udinis, & ad examen revocet, utrum habeat in corde hanc
Sapientiam Sanctorum, que officit, ut summo habeatur in
tempore bona aeternæ, & contemporanea temporali.
Poter sp-
tiones fute
recipiatur
dam graci-
Sacramen-
tum Con-
firmatio-
nem.

Opus est, ut recipiat CS-
tamentum Confirmationis.

Si recipimus domum fortitudinis, & spiritum sanctum,
scriptor ap-
picio, & videat, utrum Spiritus sanctus communicaverit si-
bi dona sua, potissimum sapientiam, & fortit-
udinis, & ad examen revocet, utrum habeat in corde hanc
Sapientiam Sanctorum, que officit, ut summo habeatur in
tempore bona aeternæ, & contemporanea temporali.
Poter sp-
tiones fute
recipiatur
dam graci-
Sacramen-
tum Con-
firmatio-
nem.

Opus est, ut recipiat CS-
tamentum Confirmationis.

Si recipimus domum fortitudinis, & spiritum sanctum,
scriptor ap-
picio, & videat, utrum Spiritus sanctus communicaverit si-
bi dona sua, potissimum sapientiam, & fortit-
udinis, & ad examen revocet, utrum habeat in corde hanc
Sapientiam Sanctorum, que officit, ut summo habeatur in
tempore bona aeternæ, & contemporanea temporali.
Poter sp-
tiones fute
recipiatur
dam graci-
Sacramen-
tum Con-
firmatio-
nem.

Opus est, ut recipiat CS-
tamentum Confirmationis.

Si recipimus domum fortitudinis, & spiritum sanctum,
scriptor ap-
picio, & videat, utrum Spiritus sanctus communicaverit si-
bi dona sua, potissimum sapientiam, & fortit-
udinis, & ad examen revocet, utrum habeat in corde hanc
Sapientiam Sanctorum, que officit, ut summo habeatur in
tempore bona aeternæ, & contemporanea temporali.
Poter sp-
tiones fute
recipiatur
dam graci-
Sacramen-
tum Con-
firmatio-
nem.

Sacramentum Confirmationis diftinctum est a Baptismo diversum. Cum enim Papa Melchior ait Sacramentum Baptismi similiter per Sacramentum Confirmationis Christianum perfectus efficitur in iis, que pertinent ad Christianismum, & aquum est, ut Episcopus tamquam Caput Ecclesiae, administrans hoc Sacramentum, perficiens ita, quod Missa subalterna, videlicet Sacerdotes per Baptisma inchoarunt. Cum qui a Secretis est, scriptis Epistola, ad Hierum pertinet illam signare: nos sumus Episcola in Baptismo scripsa ab Sacerdotem: sed mox signatur in fronte signo Crucis ab Episcopo, cum ait: *Siglo xpo crucis Eccl. Opus est ergo, ut Christiani confirmati sciant se non esse amplius infantes in fide, sed perfectos Christianos, qui esse debent stabiles, & immobiles confirmati per ipsum, quam illis Evangelium annuntiat, ne quilibet doctrina vento circumferatur. Author recens.*

Prater modum unctionis facienda cum signo Crucis in fronte baptizati, ad auferendam verecundiam, & confusioneum, que illum prohibet potuisse, ut libere Iesum Christum confiteretur; nonandum est, Episcopum confirmantem attigerre manu genam confirmari, dicendo: *pax tecum; quo rit significat in posterum professionem ejus futuram, tolerandi, fidem animos alia gratia confirmari, ut nullo penitentiam, suppliciorum, mortis periculo, aut mea a vera fidei confessione deterretur; quod quidem cum Sacro Confirmationis Chrismate efficiatur, ex eo aperte colligitur, huius Sacramenti ratione a Baptismo divergat eis. Quarum Melchiades Pontificis utriusque discrimerat oratione persequitur, ita scribens. In Baptismate homo ad militiam recipitur, & in Confirmatione coarmatur ad pugnam: in fonte baptismatis Spiritus sanctus plenitudinem tribuit ad innocentiam, Confirmationis autem perfectioem ad gratiam ministrat: in Baptismo regeneratur ad vitam, post baptismum ad pugnam confirmatur: in Baptismo absumitur, post Baptismum roboratur: regeneratio per se salvat in pace Baptismum recipientes; Confirmationis armata, auge instruit ad agones. Ex Catechismo Concilii Tridentini.*

Catechismus. Ecclesia huius Sacramentum nomen vitz dedit, quoniam qui baptizatus est, cum ab Episcopo Sacro Christumunguit adhibitis solennibus verbis, nisi aliud Sacramenti efficientiam impediatur, nova virtutis robore firmior, atque adeo perfectus Christi miles esse incipit. In Confirmatione autem veram, & propria ratione Sacramenti Catholica Ecclesia Catechismus agnoscit, quod & Melchiades Pontificis & plures sicut etiam Sancti Clemens ejus veritatem doctrinam graviori sententia comprobare non posuit. Inquit enim omnibus festinandum est fine mora renasci Deo, & demum ab Episcopo configurari: id est Septiformem gratiam Spiritus sancti percipere: cum aliquo perfectus Christianus negauam esse possit is, qui injurya, & voluntate, non autem necessitate compulsa, hoc Sacramentum prætermisit, ut a Beato Petro accipimus, & ceteri Apostoli præcipiente Documento. *Idem Catechismus.*

Confirmation dupicum in nobis parit effectum. Prior est gratia Spiritus sancti, quae roborat animam nostram contra omnes tentationes, pene exteras, pene internas, & quae se ferme communicat illi cum omnibus donis suis. Alter est character, quem hoc Sacramentum imprimunt in anima nostra non fecus a Baptismo. Character qui deleri non potest, & efficit, non bis recipi valeat Sacramentum Confirmationis, per quod Spiritus sanctus largitur nobis sua dona, quae in Scripturis legitur memorantur: Sapientia, intellectus, fortitudo, scientia, pietas, & timor Dei. Sapientia donum est Spiritus sancti, quod nos a mundo distingue, & efficit, ut gaudemus, & amemus unitate Celestia. Intellectus donum est, per quod intelligimus, & assequimur veritates, & Religiosum Mysteria. Conscientiam donum est, per quod semper eligimus, quod magis gloria Dei, non nostra salutis profuturum est. Fortitudo est donum, quo strenuus superamus omnes obices, & difficultates, quae salutis nostrae adversantur. Scientia est donum, per quod cognoscimus viam, quam sequi debemus, & pericula evitanda, ut perveniamus in Celum. Pietas donum est, quod efficit ut cum voluntate, & facilitate feramur ad ea, quae Dei servitio debentur. Timor Dei nobis inspirat reverentiam erga Deum cum amore mixtam, & nobis motum injicit, ne illi displaceamus: Ita ut character, quem in Baptismo recipimus, differat ab eo, quem in Confirmationis Sacramento recipimus; quia in priori recipimus characterem Filiorum Dei, in posteriori vero characterem militum ejus. Prior facit, ut simus Dei, alter vero, ut pro illo pagnemus. *Author recens.*

Episcopi solum sunt Ministri Confirmationis, ut ex Sanctorum Patrum Traditione dicimus, qui cum obseruantur primum Apostolorum, talem Salvatoris nostri institutionem fuisse docuerunt. Neque enim legimus alium aliquem praeter Apostolos contulisse Spiritum sanctum per impositionem manuum, vel Confirmationem. Episcopi autem Apostolorum locum tenent, coramque personas representant, adsci-

de quae potiori jure, quia in omnibus artibus Magister extremum ad movere manum operi, quod tyrones incepissent: similiter per Sacramentum Confirmationis Christianum perfectus efficitur in iis, que pertinent ad Christianismum, & aquum est, ut Episcopus tamquam Caput Ecclesiae, administrans hoc Sacramentum, perficiens ita, quod Missa subalterna, videlicet Sacerdotes per Baptisma inchoarunt. Cum qui a Secretis est, scriptis Epistola, ad Hierum pertinet illam signare: nos sumus Episcola in Baptismo scripsa ab Sacerdotem: sed mox signatur in fronte signo Crucis ab Episcopo, cum ait: *Siglo xpo crucis Eccl. Opus est ergo, ut Christiani confirmati sciant se non esse amplius infantes in fide, sed perfectos Christianos, qui esse debent stabiles, & immobiles confirmati per ipsum, quam illis Evangelium annuntiat, ne quilibet doctrina vento circumferatur. Author recens.*

De Sacramento Confirmationis.

adscitum, & in militum nomenclaturam adscriptus. Author recens.

Catechismus. Sacramentum Confirmationis receptu permittit Ecclesia, ut mutet nomina, idque pluribus ex causis. Primo, quia nonnumquam in Baptismo impositum fuit nomine profanum, puta, Hæcoris, Herculis &c. pro quo imponitur nomine Sancti aliquis, nempe Petri, Joannis, Nicolai &c. Secundo, saepe accidit, ut Parentes Sanctorum aliquem peculiari devotione preloguantur, de cuius nomine filium suum cupiunt appellari; vel fortasse cogitantes se debere Sancto aliqui valetudinem, vel inique aliquod beneficium, gratum animis illi testantur in Confirmatione illius nomen adsumentes. Tandem ut pueri discant mores mutare cum nomine, prout in gratia Spiritus sancti adolescent. *Author recens.*

Hujus Sacramenti beneficii. In Sacramento Confirmationis recipitur incrementum gratiarum, in Baptismo receptarum, idque virtutum omnium augmentum: ita ut virtus, robur, & justitia, quae erant in Baptizo, exigua, & infirma, hinc tantum recipiant incrementum, ut sunt perfecta, robusta, plena, & complexe, atque acommodata statu militum, Regum, Prophatarum, & prefectorum Christianorum. Præterea omnis plenitudo donorum Spiritus sancti conferunt homini, & precipue magna vis ad certandum cum Domo, quod effectus, ut in hoc Sacramento recipiat constantiam heroicam fæcili, ut in libertate fidem Jesu Christi, potissimum vero perfectionum tempore; qua in re triumphabant martyres strenue crucifixi ipsos, mortemque vincentes. *Item.*

Quia sit virtus Sacramenti Confirmationis. Sacramentum Confirmationis virtutem habet conferendi Spiritum sanctum. Hoc didicimus ab Apostolis, qui dabant hoc Sacramentum baptizatis; orabant pro illis, manus suas illis imponebant, & illi recipiebant Spiritum sanctum. Illi recipiebant invisibiliter per dona, & gratias, quae ille in coru corda effundebat, & nonnumquam visibiliter indigebat illis invisibiliter illamplum suum, ut accidit die Pentecostes, ut fidem fuerat: quod non sit amplius visibiliter, quia fides adventus Spiritus sancti fatus est constituta. Episcopi locum tenent Apostolorum; cumque habeant Sacerdoti perfectionem, conferre debent Sacramentum Confirmationis. Sacramentum hoc est spectabilissimum, quia perfectum Baptismum, & Ministros habet Episcopos, & quia materia eius, quae Christus est, benedicta esse debet ab Episcopo. *Ex Theologo.*

Catechismus. In Confirmationis Sacramento Patriatu datur illi, qui confirmit dei fideliter, factus tamquam Pater spiritualis illius, a quo de officiis suis eruditus, & tamquam a duce præbeatur exemplum fidelitatis, quam exercere debet in fervenda fide, & placitis Iesu Christi; & qui eadem habet officia, ac Baptismi Patriatus. Crucis signum, quod fit in fronte confirmandi, innuit primum illam spiritualiter habere characterem; secundo vero non docet, nobis non esse erubescendum, quod profitetur fidem Domini nostri, & patimur pro illius detentione. Efficitur Crucis signum cum unctione, quae Christus vocatur, ut intelligamus Spiritum sanctum per gratiam suam lenitum quidquid patientem pro illo, aggredi ea quae difficilia sunt, & ad salutem nostram necessaria. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Omnium seculorum heretici impugnatur Confirmationis Sacramentum, quamvis confitit Sacramentum hoc non aliud esse, quam manum impositionem, qui habet, & adhuc fit super populum utriusque fœsus. Ita probabile est, si actio iustificandi judicata fuit Sacramentalis ab omnibus Catholicis, qui ab Apostolis ad hec ultime tempora extiterunt, aliquem contradicere posse, nisi mens illi fuerit hereticorum castra tamquam transfigura secedendi, quorum qui primas hoc impugnavit, fuit Novatus, qui cum Clinicorum in ore, videbatur in mortis lectulo, & in vita periculo, potquam convalyavit, & neglexit reliquias Baptismi ceremonias, & sacramentum Spiritus sancti, qui nobis per hijs Sacramenta viritem imperit. Ariani quoque Sacramentum hoc nullo in discrimine habuerunt, ut confitit ex eo, quod Episcopi Catholicoli tenebant ex Conciliorum decretis applicare sanctum Christum illis omnibus, qui ejus Arianis ad Ecclesiam revertentes. Optatus scribit in libro 2. contra Parmenionem, Donatistas contemptissime hoc Sacramentum, & data occasione narrat miraculum facie ampullæ, quæ per contemptum conjecta fuit in acervum lapidum, quin confingereverur. Armenii tenebant Confirmationem superficiosa esse ceremoniam. Valdenses querebant in Scripturis locum, ubi Sacra-

Per Sacramentum Confirmationis recipiuntur. Clericus recipit ac.

Inter Baptismi & Confirmationis Sacramenta.

Multum discriminis intercedit inter Baptismum, & Confirmationem, quandoquidem signa exteriora, qua in utroque gratiam significant, longe sunt diversa: materia enim Baptismi materia Confirmationis similis non est; & forma utriusque alia est. Quomodo gratia quam operantur, & effectus, longe discrepant, idque duo sunt Sacra menta, non unum. Baptismus profecto Christianis ad salutem sufficit; sed præterea requirebat aliud Sacramentum; homo enim alia indiget gratia, ut spiritualiter felicitate in aliquo calu, & recente difficultate, qua occurrit. Ita fuit indigebat Baptismus ut imbuatur fide, & ut re naesceretur in Domino nostro; ita, ut rationabiliter rebus omnibus prospiceretur, opus erat, ut hoc alterum inserviret Sacramentum ad roborandas, & confirmandas fideles animas per gratiam Spiritus sancti, ut immobiles essent, ac inconcusa in confezione fidei, & in ea propaganda sumptibus vite ipsius tempore persecutionum. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intentio est, ut homo genitus recipiat incrementum, ita voluntas, & Ecclesia intentio est, ut Christianus Baptizatus recipiat spirituale incrementum per Sacramentum Confirmationis. *Item.*

Quamvis Sacramentum Confirmationis non sit absolute necessarium ad Salutem, magnam tamen crimen efficit illud contemnere, quandoquidem verum est Sacramentum a Christo Domino indicatum ad effectus magni momenti; & virtute hujus divini Sacramenti tota domus illa, ubi Apostoli, & discipuli omnes confederant, Sancto Luca teste, repleta fuit hoc eodem Spiritu; idem Evangelista narrat, omnes illos hoc eodem Spiritu repletos fuisse, ut nobis innotescat, non deesse omnibus fidelibus causam defiderandi, & se disponendi ad hoc ipsum beneficium ad Sanctificationem animarum fœtarum per Confirmationem. Sanctus enim Cyprianus loquens de Baptismo, & Confirmatione audet dicere: *Tunc demum plenam sanctificari, & effici filii Dei pessimi, si Sacramento utroque rafegatur. Cuius rei ratio perit ex eo, quod scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non perficiatur in regnum Dei.*

Nam sicut natura intent

Sacrae Scripturae vestris, postquam per superbiam infidilitatem, blasphemias dixisti, vos nec illius es, nec ipsum vestri? Ex Moralibus Sanctorum. Tomo I.

Feliciter tibi officium, atque salutarem interrogasti legem; ne erubesceres Iesum Christum; & quin ullam pudoris causam propter te, & quod tuas in Mysteriis ejus, qua maxime hominum superbiam frangunt, ea reflexisti tamquam reparacionis tuae Sacramenta; si credidisti quidquid ipso indignum erat, tibi perire, ac necessarium esse; si per contemptum placiatur Mundi sancte impudens fuisti; si denique ut nihil omittas ex Evangelio, non fuisti non fecis ac sanctus Joannes Baptista, calamus mobilis ad quilibet venti flatum; si per vita rationem conformem, atque constantem generose adhucisti Iesu Christi veris gloriae ejus, sacrificans fallacem, qui tibi deferebatur, confugis ad illum in adversitatibus tuis, confites illum advenisse, ut salvaret te, & te non alium expectare Redemptorem nisi illum: Dico te esse beatum: Beatus est, qui non fuit in scandalizantibus me. Cave ramen ne cum primus hoc evitaveris scandalum, sis alterius causa erga fratres tuos. Id.

Pudor bene operandi inventio damonis.

*Inter artes quas damon exigitavit nequit ad animas pervertendas, nulla melius illi vestit, ut illas in vitorum lordinibus contineat, quam perniciofa bene operandi verecundia; & verecundia, qui hominum mentes miser fallit, quorum infirmitas ad recipiendas timoris, & pudoris imprecisiones comparata praeberat animam maligno nequerit abutendi eorum faciliter, & naturali pudore, ut ingrat illis, & virtus verecundia, ac metum, qui illos a peccato deberet detergere. *Adolescentia Instruenda per Gobius.**

Confirmationis Sacramentum nos in file confirmat, & augendi gratiam in Baptismo recepat, atque imprimendi figura, & characterem Militia Iesu Christi, ut illud pugnemus contra salutis nostra inimicos. Confert nobis quoque gratiam strenue aggrediendi quidquid necessario est ad Christiane vivendum, ad supererandum ingenium, cupitatem, habitum, humanos respectus, ad amputandas vanitates, atque superflua; ad perfendendas repulsas, irrefu-

Explana- tur eae- nizamus Co- nfirmatio- nis eti- mologia.

Si te bona tangit hominum opinio, illam domtaxat Sa-

*pientum, honorumque virorum confestare: Memento terribilis illius communiationis, quam Dei Filius illis intentat omnibus ipsum erubescientibus: Nam qui me erubuerit, & meos sermones, hunc Filium hominis erubescet, cum venerit in Majestate sua, videlicet illum non cognoscet. Memento terribilis hujus confusionei, qua cooperis iudicii die faciem eorum, qui in hac vita illum erubuerint, cum eorum peccata patebant aspectui Mundi totius; & proprieza quod erubuerunt virtutem, tradentur aeternis confessioni, qua nunquam delegitur de memoria Angelorum, arque Sanctorum, secundum Dei ipsius testimoniū: Et sub uno in oportuniā sempiternum, & in ignibatū aeternam, que nunquam oblitione delegitur. *Gobius in Instructione Adolescentiae.**

DE SACRAMENTO PŒNITENTIAE, ET CONFESSIONIS SACRAMENTALIS.

M O N I T U M .

*D*e Pœnitentia quatenus Sacramento adeo sive locuti sumus in Tomo Tertio nostra Bibliotheca sub Titulo Confessionis, ut nibil hoc in Argumento superesse, quam nonnullas addere animadversiones circa precepum, & necessitatem faciendo hanc Confessionem, circa modum, quo prescribit Ecclesia illam saltem semel quotannis efficiendi, & super singulas iugias Sacramenti partes, quod medium est absolute necessarium ad obtinendum a divina misericordia veniam peccatorum, que post Baptismum commisimus; ac tantum de his præceptis antiquitate, & diversa ratione, qua regubatur in primitivo Ecclesia, & postillum de Satisfactione, que ungo Pœnitentia vocatur.

DE SACRAMENTO PŒNITENTIAE,

Ex confessionis sacramentalis.

*C*onfessio est accusatio, & declaratio peccatorum suorum facta a Pœnitenti Sacerdoti Jurisdictionem habenti, ad recipiendam ab eo pœnitentiam, & absolutionem. Confessio omnium peccatorum mortalium post Baptismum patratorum necessaria est ad veniam imperandam. Novimus hoc ex verbis Scripturae, & ex Traditione. Primum quidem ex Scriptura: Iesus Christus post Resurrectionem suam dixit Apostoli: Accipite spiritum sanctum, quoniam remissio peccata, remissio isti; & quoniam resurrexit, resuta sunt. Verba haec probant necessitatem confitendi; Sacerdotes enim cognoscere non possunt quoniam nisi peccata, vel remittenda, vel retinenda, nisi illa audiatur per confessionem. Ex traditione vero, perquam scimus Iesum Christum per haec verba dedisse Episcopis, & Sacerdotibus potestatem remittendi, ac retinendi peccata post Baptismum commissa, & Ecclesia semper invita est obligationem confitendi illa tamquam horum verborum consequentiam. *Ex Theologo.*

*D*e Confessione. Negre decet indiscriminatum omni Sacerdotum generi, sacerdos est, quoniam approbat, sine, peccata confiteri, sed per quam cause eligendus est Confessorius; hinc ut plurimum penderit, & per experientiam innotescit, plerisque Christianos in pœnitentia rueret, eo quod carent due viro prudenti, & bono, qui illis ostendat periculum, in quo sunt, & qui illis nequam blamiantur. Hoc ipsum accidebat Iudeis, quemadmodum Propheta sape conquerantur. Hinc licet bona fide ea faceremus omnia, que nobis suaderet Confessorius, qui scrutaremur utrum idoneus sit, vel fecis, non ideo tamen vita conscientia ageremus; etenim Iesus

vel potius illa tegeter sub sigillo secreti, quod nunquam potest revelari? idem.

Soli Ecclesiæ inimici contati sunt nos salutari medicinae privare, secundum testimoniū Historia Ecclesiastica, & his suerte Montanistæ obstruebant Ecclesiæ Janus Pœnitentia. Cœlestis Sacra munera.

Hoc est inimicorum confessio.

*ex sacra Scriptura, & ex Traditione. Scriptura nos docet J. C. dedisse Apostolis suis claves Celorum, ac potestatem ligandæ, atque solvendæ. Traditione vero ait per Sacramentum Pœnitentia Episcopos, & Sacerdotes exercere hanc potestatem proper peccata post Baptismum patrata: Semper necesse fuit ad Sacramentum confugere, ad peccatorum remissionem obtinendam: nam post J. C., peccata post Baptismum commissa nunquam remissa sunt, nisi hiis Sacramenti virtute. Non inde sequitur tamen, Christianos, qui moriuntur, quin poterint recipere Sacramentum Pœnitentia, certissime damnati fuerint; quoniam Pœnitentia Sacramentum suppleri potest, non fecis ac Baptismus in causa necessitatis; per desiderium illius recipiendi, cui accedit ut perfecta contritio. Cum autem dico, nullum mortale peccatum commissum post Baptismum remitti nisi Sacramentum virtute, hoc dico, quia votum, firmum, & constans confusum recipiendi Pœnitentiam, vel Baptismum effectum, ut hæc Sacramenta operentur per se eundem effectum in illis, qui illi recipere nequeunt. Ita tempore peccata horum Sacramentorum vel remittuntur. Docet Traditione, defiderium recipiendi Sacramentum Pœnitentia cum perfecta contritione conjunctum in necessitate obtinere peccatorum remissionem; hoc semper fuit Ecclesiæ doctrina; & hæc innixa fundatione, cum Pœnitentia in pœnitentia sui cursu decederet, semper de illius salute optimam habuit opinionem. Ad hoc Sacramentum configere polamus, quotiescumque nofner peccasse cognoscimus, quantumcumque enormia, vel levia sint peccata. Illud plures recipere possumus, & toties illud iterare, quoties recentia peccata committimus: immo & debemus si fuerint mortalia. Utile est etiam ad illud pro venialibus peccatis accedere; sed necesse non est; alia enim suppetunt administrula ad eorum remissionem obtinendam; sola, videlicet, cordis oratione, jejunium, elemosyna, aliaque opera bona. *Ex Theologo.**

Idea, quam concipere debet Sacerdos de Sacramento Confessionis.

*Lacrima dignissimum profecto videtur, potestatem instigat ad peccatores solvendos, successu profus opposito articulus eorum vincula nescere, & beneficium remissionis culparum, fieri earum condemnationem; abolitionem in mortis fentientium converti, & claves traditas ad Celum fore apriendas, easdem caeruleas. Causa rei cauta est, qui non accedimus cum ea reverentia, contritione, & omni dispositione, quam hoc requiret Mysterium; quod uitium inde oritur, quia non fatis concipiunt, quid sit. Ut igitur intelligatis quid sit ista Confessio, prius illam considerare debitis tamquam Sacramentum vel Signum J. C. judicata a Patre suo in Cruce, tamquam omnia Mundi peccati gestantis, Ita fane: Pœnitentia ad Sacerdotis pedes prostratum illum repræfatur, tamquam reum coram Deo defensum peccata nostra, & facientem generalem Confessionem ante Patris sui Tribunal, perinde ac ille folus, qui nihilominus peccare non poterat, omnia peccata commisit, quemadmodum voca illa delicta sua per Prophetam: *Læsæ a falsis mea verbis delictum meum, (Psal. 21.)* & detulit coram Deo, & hominibus incomparabilem hanc humiliacionem, quasi una vices gereret omnium sacrilegiorum, idololatriarum, apostatarum, adulterorum, verbo, omnium nequissimum. Hinc sequitur, omnia sceleris, libidinisque pro quibus obtulit se hostiam expiationis, extremum illi dolorum peperire in corde propter toti injurias, & contumelias Parenti suo factas; & hac de causa femet subiecte voluit omnium supplicium maximo, & damnari se patiis est non solum editio Dei Patris, verum ipsorum electi, qui fuit non solum sententiam, & claves in Sacerdotis manus positas ad Celum aperiendas, illud potius obstatuere? Hoc fit quia ad sacram Pœnitentia tribunal non accedimus cum ea contritione, reverentia, & preparacione, quam magnum hoc Sacramentum requirit. *Pater Gibius Oratelli.**

*P*œnitentia in Confessione sua exhibere se ipsum debet verum imaginem J. C. pœnitentis, & judicati pro nobis. Opus est ad hoc, ut verum faciat Sacramentum, statutus fe coram Sacerdote Juste suo, quemad JESUS Christus obtulit fe coram Patre suo; opus est, ut integrum faciat accusationem omnium peccatorum suorum cum contritione, ut imitetur Filium Dei humiliatum, aque contritum propter peccata nostra, & subiecta se pœnitentia, que sibi prescribetur, tamquam communicatione supplicii Crucis. Debet exprimere in se eodem sensu peccatorum suorum, quos habebat Salvator tempore passionis suæ. Et profecto sequuntur est, ut criminis non eliciant lacrimas ab oculis nostris, quandoquidem totum haeruerit Sanguinem ex venis Salvatoris. Func potissimum affici debemus dolore Numinis latif, videntes Redemptorem nostrum ita doluisse eo usque, ut tristitia in horto Olivariu[m] obrueretur. Hoc tempore prefertur nobis ploranda fuit peccata nostra cum Filio Dei; nobisque cum illo dolendum est, & conjugendus dolor nostrar illi, quem ipse concepit de sceleribus nostris... Ad hæc cogitantes, Salvatorem, qui ipsa est innocentia, voluisse accusari tamquam acerent, & non fecis ac talen damnari, & mori in infami patibulo, tamquam omnium hominum nequissimum, & scelerissimum, idque coram Mondo universo, possumus ne detrectare, quoniam homini vicem Dei ipsius genitum fuisse se noceant haberet, ut tamquam talen damnari, & mori velut infamem, & omnium omnium nequissimum, idque in totius terrarum orbis conspectu; possumus ne repugnare, quoniam conterer homini Dei vicem gerenti, me peccatorem esse, eique aperire sceleris mea,

Houydr Bibl. Conc. Theol. de Miser. Tom. V.

Miserum est in Confessione, quod non accedimus cum ea contritione, reverentia, & preparacione, quam magnum hoc Sacramentum afferimus.

*In uno sive
per Baptis-
tum Sacra-
mentum, &
secundum.*

secundum.

rati.